

Київський національний університет культури і мистецтв

КАФЕДРА ІВЕНТ-МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ІНДУСТРІЇ ДОЗВІЛЛЯ

<p>ФАКУЛЬТЕТ ІВЕНТ-МЕНЕДЖМЕНТУ ФЕШН ТА ШОУ-БІЗНЕСУ</p>	Назва дисципліни	Українознавчі студії та історія української культури	
	Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий), PhD	
	Галузь знань	03 Гуманітарні науки	
	Спеціальність	034 Культурологія	
	Освітньо-наукова програма	Культурологія	
	Форма навчання	денна	
	Адреса викладання	вул. Євгена Коновальця, 36	
	Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра івент-менеджменту та індустрії дозвілля	
	Семестри	II	
	Обсяг	Загальна кількість годин	120
		Кількість кредитів	4
		Лекції	42
		Практичні заняття	0
		Самостійна робота	78
		Форма звітності	Іспит (II семестр)
		Тип дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	Блок А (вибіркова)
	Мова навчання	Українська	
	Викладач	Гоцалюк Алла Анатоліївна	
	Контактна інформація	kafedra_im@i.ua	
Програма дисципліни	https://elearn.knukim.edu.ua/course/view.php?id=2394		

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ЗМІСТУ ДИСЦИПЛІНИ

Курс спрямовано на розширення уявлення здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) про результати новітніх вітчизняних та зарубіжних розвідок у галузі історії української культури та українознавчих студій, про категоріальний апарат, методи, класичні і сучасні концепції відповідної дисципліни, закономірності її розвитку.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: ознайомлення студентів із категоріальним апаратом, методами, класичними і сучасними концепціями відповідної дисципліни, закономірностями її розвитку.

Методична розробка ґрунтується на результатах новітніх вітчизняних та зарубіжних розвідок у галузі історії української культури та українознавчих студій.

Завдання: ознайомлення з процесами формування історії української культури як науки та актуалізації культурологічної проблематики у різних галузях гуманітарних знань. Особливу увагу присвячено комплексному аналізу проблеми становлення вітчизняної культурологічної думки, діяльності європейських українознавчих студій, які на сьогодні є одним із найпотужніших джерел для поширення знань у зовнішньому європейському світі.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Українознавчі студії та історія української культури» є вивчення процесів становлення та розвитку історії української культури (її категоріального апарату), філософії української культури, її взаємозв'язку з іншими суспільними явищами. Українознавчі студії являють собою джерело поширення знань про Україну. У сучасних реаліях особливо гостро стоїть питання щодо поширення знань про Україну в міжнародній спільноті. Це пов'язано, в першу чергу, з проблемою входження нашої країни до ЄС. За відсутності в нашій державі цілеспрямованої політики та програми входження України в культурний європейський простір особливої ваги набуває діяльність європейських українознавчих студій, які на сьогодні є одним із найпотужніших джерел для поширення знань у зовнішньому європейському світі. Поширення знань про Україну та утвердження її позитивного іміджу у світі повинно стати стратегічним, фінансово забезпеченим напрямом зовнішньополітичної діяльності в нашій державі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспіранти повинні набути такі програмні компетентності:

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до самостійного формування й неперервного удосконалення системного наукового і загального культурного світогляду;
- здатність написання українською та іноземною мовою власних наукових публікацій різного змісту та обсягу.
- здатність діяти на основі етичних кодексів і професійної етики науковця, на засадах науковості та толерантності.

фахові:

- здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у культурології та дотичних

- до неї міждисциплінарних напрямів і суміжних галузях;
- здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у системі освіти;
 - здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в культурології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти;
 - здатність до побудови та аргументованого представлення культурологічного нарративу, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових знань;
 - здатність здійснювати аналітико-прогностичні дослідження та формувати стратегії культурної політики державних структур й інших організацій різного рівня;
 - здатність до наукового аналізу культурних явищ, практик та процесів із використанням різних методологічних підходів;
 - здатність аналізувати та критично оцінювати сучасні концепції культурології, а також тенденції розвитку культурологічної теорії;
 - здатність апробувати результати культурологічних досліджень, популяризувати й поширювати їхні результати.

Результати навчання за дисципліною:

- здійснювати наукове дослідження згідно з основоположними принципами наукового пізнання;
- здійснювати пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел;
- здійснювати формування й неперервне удосконалення власного наукового і культурного світогляду;
- вміння писати наукові публікації різного змісту та обсягу українською та іноземною мовами;
- діяти на основі етичних кодексів і професійної етики науковця, принципів академічної доброчесності і високої академічної культури;
- мати передові концептуальні та методологічні знання з культурології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій;
- здійснювати науково-педагогічну діяльність у освітній системі;
- розробляти та реалізовувати наукові/інноваційні культурно-мистецькі проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми культурології;
- володіти категоріальним апаратом сучасної культурології задля формування належного рівня культурної та культурологічної компетентності, вміння кваліфіковано відобразити результати власних наукових досліджень культурного виміру соціогенезу у відповідних теоретичних формах;
- здійснювати аналітико-прогностичні дослідження й формувати стратегії культурної політики в сфері державного управління та інших соціокультурних інститутах;
- аналізувати культурні явища, практики та процеси із застосуванням різних теоретичних підходів, методів і методик;
- аналізувати, обґрунтовувати й критично оцінювати сучасні концепції

культури та провідні тенденції розвитку культурологічної теорії та культурних практик;

- впроваджувати результати культурологічних досліджень у практику, популяризувати й поширювати їхні результати

Міждисциплінарні зв'язки: «Культурологія», «Історія мистецтв».

Програма навчальної дисципліни складається з таких **розділів:**

1. Світоглядно-філософські начала українського народу.
2. Трансформаційні процеси в традиційних обрядах українців у ХХ- ХХІ ст.
3. Взаємозв'язок традицій та інновацій в контексті сучасного наукового знання.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

РОЗДІЛ 1. СВІТОГЛЯДНО-ФІЛОСОФСЬКІ НАЧАЛА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

ТЕМА 1.1. ПРЕДМЕТ І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Поняття культури і її сутнісні начала. Зміст терміна культура. Взаємозв'язок природи та культури. Тип культури. Сутність культури. Проблема буття культури. Українознавчі студії. Поширення знань про Україну та утвердження її позитивного іміджу. Наукові установи світу, які досліджують українознавчу тематику.

ТЕМА 1.2. ГЕНЕЗИС ТЕОРІЇ КУЛЬТУРИ

Натуралістичний фундамент язичницької філософської культури. Просвітницьке розуміння культурно-історичного процесу як шляху до есхатологічного «царства Божого». Просвітницький ідеал «розумної людини». Культура як багатоаспектне явище (XIX ст. – XXI ст.). Історія становлення та розвитку українознавчих студій. Праці С.Наріжного, О.Пріцака, О.Пахльовської, П.Кононенка та багатьох інших науковців щодо українознавчих студій. Поява нових осередків українознавчих студій на теренах Польщі.

«Варшавські українознавчі зошити». Українознавчі студії й у Франції. Україністика в університетах США.

ТЕМА 1.3. ПРОБЛЕМА КРИЗИ СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ

Філософія життя. Праця В. Вернадського «Кілька слів про ноосферу» 1944 р. Культура і сучасний світ. Людинотворча сутність культури. Праця О.Шпенглера «Занепад Європи». А. Шопенгауер, Ф. Ніцше, З. Фрейд, В. Ділттей.

ТЕМА 1.4. УКРАЇНСЬКА ФІЛОСОФІЯ

Дохристиянські витоки української філософії. Філософська думка часів Київської Русі. Філософія Українського Відродження та Бароко. Філософія Просвітництва та Романтизму в Україні. Основні проблеми української національної ідеї.

ТЕМА 1.5. КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ ДУХОВНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ПІСЛЯ ЗДОБУТТЯ СУВЕРЕНІТЕТУ ДЕРЖАВИ

Обряд і ритуали як символічна єдність соціокультурних зв'язків українського народу. Українознавчі студії (театр, музична культура, мода, образотворче мистецтво). Взаємопроникнення національних культур (XXI ст.). Постмодерн як радикально-плюралістичний тип цивілізації.

ТЕМА 1.6. НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКИХ ЗИМОВИХ СВЯТ

Трансформаційні процеси в різдвяно-новорічній обрядовості українців на початку ХХІ ст.. Ворожіння на Андрія (13 грудня). Традиції Коляди в Україні. Збереження дохристиянської поезії в українському сьогоденні. Традиційні святкові страви. Святкування Різдва Христового в наш час.

ТЕМА 1.7. ВЕСНЯНО-ЛІТНЯ ОБРЯДОВІСТЬ УКРАЇНЦІВ НА початку ХХІ ст.

Свято «обертіння» як репрезентація високого рівня обрядного втілення явищ природної соціальної дійсності. Традиція святкування Масляни в Україні. Громадянський характер свята «Колодки», збереження елементів ряздення. 7 квітня – свято Благовіщення, воскреслої землі. Імітація сільськогосподарських робіт іграх- веснянках у формі пісенних діалогів.

РОЗДІЛ 2. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ТРАДИЦІЙНИХ ОБРЯДАХ УКРАЇНЦІВ У ХХ-ХХІ ст.

ТЕМА 2.1. ПРОЦЕСИ АДАПТАЦІЇ ЕЛЕМЕНТІВ ТРАДИЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПОСИЛЕННЯ ВПЛИВУ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА СВІТОГЛЯДНУ КАРТИНУ ЛЮДИНИ

Соціально-економічні перетворення кінця ХХ початку ХХІ ст. в Україні. Поява нових елементів у святковій обрядовій культурі. Збирання народних традицій свідомою молоддю. Воєнна тематика українських колядок (західний регіон). Повстанські пісні драматичної та героїчної символіки 40-х років ХХ ст.

ТЕМА 2.2. УТВЕРДЖЕННЯ РАДЯНСЬКОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В ПЕРШІ ПОВОЄННІ РОКИ

Уніфікація системи освіти. Безкоштовна праця дітей у колгоспі, обов'язкове навчання молоді з елементами трудового виховання. Агітація та масова антирелігійна пропаганда. Широкомасштабна боротьба з українськими обрядами як елементами соціалізації індивідуума в громаді.

ТЕМА 2.3. ФОРМУВАННЯ Й ЗБЕРЕЖЕННЯ СТІЙКОСТІ ТРАДИЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В РАМКАХ ТРАДИЦІОНАЛІЗМУ

Реалізація за допомогою виконання обрядів життєвого циклу української традиційної культури. Естетична, морально-етична функція обрядів та звичаїв. Активізація наукового вивчення культури українців (створення наукової установи Південно-Західного відділу Російського географічного товариства у Києві у 1873-1876 рр.). Свято-суттєвий елемент культу. Езотерично-символічні та філософсько-історичні змісти українських християнських свят.

ТЕМА 2.4. ТРАДИЦІЯ ЯК ВТІЛЕННЯ АВТЕНТИЧНОСТІ, ПЕРВИННОСТІ ТА РЕФЛЕКСОВАНOSTІ

Походження терміна «традиція». Традиції та новації у культурі. Дослідження сутності процесів соціальних інновацій та варіантів розв'язання суперечностей різними науками. Особливість традиції гарантувати збереженість минулих досягнень і їх розвиток через виключення від руйнівного впливу нововведень. Традиція в умовах сучасного світу. Співвідношення традицій і новацій в культурі. (Три типи культури по М. Міду). Функціональне призначення традицій.

ТЕМА 2.5. ОБРЯДОВЕ ДІЙСТВО ЯК ФОЛЬКЛОРНО-ЕТНОГРАФІЧНИЙ ФЕНОМЕН

Специфіка обрядової трансляції традиції (безпосередньо-практична форма дій, наявність регламентованої поведінки (ритуалу)), усне передання в міфології та фольклорі. Ритуальність та деякі елементи імпровізації – засоби вираження набутоків народної етики та інтегратори мас людей. (Святкування Покрови та Різдва Христового). Етнокультурний досвід в системах професійної і традиційної культури. Обрядове дійство як механізм розвитку та становлення суспільства.

ТЕМА 2.6. ДОХРИСТИЯНСЬКІ СЛОВ'ЯНСЬКІ ВІРУВАННЯ

Етнічна релігія «Рідна віра». В. Шаян «Віра предків наших». Прадавня українська обрядовість та її вплив на вдосконалення людської особистості та піднесення її національної самосвідомості. Сподвижники Рідної Віри. Вчення «Волховник» та «Правослов: молитви до Рідних Богів». Обрядовий календар «Коло Свароже». Рідна Українська Національна Віра (РУН Віра) – окремий неоязичницький культ як нова монотеїстична система поглядів на світ (заснована Л. Силенко).

ТЕМА 2.7. МАТЕРІ СВІТУ В УКРАЇНСЬКОМУ ФОЛЬКЛОРІ

Роль жінки в календарних обрядах та Святій Трійці. Жіночі статуетки часів палеоліту в Східній Європі. Культ діви Марії. Уявлення жінки в українських колядках та щедрівках. Ідея Матері Світу як найвищого Єства-Творця в українських гуцульських колядках та щедрівках.

РОЗДІЛ 3. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТРАДИЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО НАУКОВОГО ЗНАННЯ

ТЕМА 3.1. ЕВОЛЮЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕАТРУ

Шкільний театр XVII – XVIII ст. – важливий культурний феномен епохи. Український театр доби ренесансу. Розвиток театральної української культури наприкінці XVIII ст. І. Квітка-Основ'яненко. Лесь Курбас. «Молодий театр», «Березіль», «Кийдрамте» та абсолютне заперечення традиційного театру. Вітчизняний реалістичний театр (В. Васильєв, Г.Юра) та пошук життєвої правди. Провідна роль вертепу у відродженні лялькового театру.

ТЕМА 3.2. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОЕТИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ ЗАСОБАМИ СИМВОЛІКИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Проблеми міфологізму в українській літературі. Українські химерні романи 1970 рр. (В. Земляка, П. Загребельного, В. Дрозда). Неореалізм – літературно-мистецька течія ХХ ст. Неоромантична лірика в драматичних творах Л. Українки. Традиціоналізм в українській літературі (Т. Шевченко, І. Нечуй-Левицький, В. Стефаник, Григорій та Григір Тютюнники). Ідея, пов'язана з національною історією – першоджерело художнього тексту різноманітних літературних жанрів, провідна ланка у формуванні художньої мови.

ТЕМА 3.3. ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ СВІТОГЛЯДНИХ УЯВЛЕНЬ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОДУ, ПЛЕМЕНІ, НАЦІЇ

Декоративно-ужиткове мистецтво як вид художньої діяльності кожної історичної епохи. Демократизм народного мистецтва як особливий засіб пізнання, відображення та творення дійсності. Процес злиття матеріальної, реальної форм в художній культурі. Постмодерністські інтерпретації найдавніших символічних форм у сучасних керамічних виробках Л. Богинського, А. Скорика. Художньо-естетичний стрижень гобелену.

ТЕМА 3.4. НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ У ХУДОЖНЬОМУ КОСТЮМІ І ЗАСОБИ ЇХ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ПРОЦЕСІ НЕОТРАДИЦІОНАЛІСТИЧНОГО ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ

Українське народне вбрання як втілення характерних особливостей національного характеру та ментальних традицій. Еволюція первісних форм одягу. Функції одягу (захисна, оберогова, естетична, соціальна, статево-вікова). Класифікація одягу (матеріал, крій, техніка шиття). Соціокультурне значення професії модельєра-дизайнера як творчого суб'єкта конструювання нової моди. Магічні властивості української народної сорочки. Мода як зовнішній прояв культури, який найбільшою мірою сприяє зміні в житті соціуму.

ТЕМА 3.5. РОЛЬ ФОЛЬКЛОРУ У ТВОРЧІЙ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МИТЦІВ

Розквіт української фольклористики в ХІХ ст. Народна пісня як самостійне естетичне явище та як чинник супроводження магічної дії. Витоки українських вокальних традицій. Триптих збірок М. Максимовича «Малороссийские песни» (1827 рік), «Украинские народные песни» (1834 рік), «Сборник украинских песен» (1849 рік). Творчість В. Барвінського – синтез західноєвропейських музичних традицій з українським народним мелосом. «Карпатський концерт» М. Скорика-поворотний момент у зародженні руху неофольклористики. Міфологічні сюжети в опері В. Кирейка «Лісова пісня».

ТЕМА 3.6. УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СЦЕНІЧНИЙ ТАНЕЦЬ

Танець як засіб вираження емоційно позитивної сфери людської свідомості,

Поява класичних форм танцю (сольне виконавство поєднане з кордебалетом в XVIII- XIX ст. Синтетична природа мистецтво хореографії. Сучасне хореографічне мистецтво. Мистецька практика В. Авраменка, П. Вірського, А.Гуменька. Суперечливі тенденції та підходи у розвитку української народної хореографії.

ТЕМА 3.7. ВИТОКИ УКРАЇНСЬКОЇ СКУЛЬПТУРИ

Художні засоби скульптури. Провідні українські скульптори ХХ ст. Найстаріші пам'ятки української скульптури. Творчість О. Архипенка та І. Кавалеридзе як вияв звернення до стародавньої культури. України та народного мистецтва. Міфологічний символ матері – рожениці – богині в творах «Мати», «Жіноча фігура» О.Архипенка. Скульптурний цикл А. Куца «Коло Свароже». Скульптурні композиції О. Шевчука.

РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1.	Тема 1.1. Предмет і завдання курсу	2
2.	Тема 1.2. Генезис теорії культури	2
3.	Тема 1.3. Проблема кризи сучасної культури	2
4.	Тема 1.4. Українська філософія	2
5.	Тема 1.5. Концепція розвитку духовності українського народу після здобуття суверенітету держави	2
6.	Тема 1.6. Народний календар українських зимових свят	2
7.	Тема 1.7. Весняно-літня обрядовість українців на початку ХХІ ст.	2
8.	Тема 2.1. Процеси адаптації елементів традиційної культур до посилення впливу засобів масової інформації світоглядну картину людини	2
9.	Тема 2.2. Утвердження радянського способу життя в перші повоєнні роки	2
10.	Тема 2.3. Формування й збереження стійкості традиційної культури в рамках традиціоналізму	2
11.	Тема 2.4. Традиція як втілення автентичності, первинності та рефлексивності	2
12.	Тема 2.5. Обрядове дійство як фольклорно-етнографічний феномен	2
13.	Тема 2.6. Дохристиянські слов'янські вірування	2
14.	Тема 2.7. Матері світу в українському фольклорі	2
15.	Тема 3.1. Еволюція національного театру	2
16.	Тема 3.2. Трансформація поетичної творчості засобами символіки в українській літературі	2
17.	Тема 3.3. Декоративно-прикладне мистецтво як відображення світоглядних уявлень особливостей роду, племені, нації	2
18.	Тема 3.4. Національні традиції у художньому костюмі і засоби їх трансформації в процесі неотрадиціоналістичного переосмислення	2
19.	Тема 3.5. Роль фольклору у творчій самореалізації митців	2
20.	Тема 3.6. Український народний сценічний танець	2
21.	Тема 3.7. Витоки української скульптури	2
Усього годин		42

ВИДИ РОБІТ І ЗАВДАНЬ. ІНСТРУМЕНТАРІЙ НАВЧАННЯ

Види робіт для осмислення понять і практичного засвоєння курсу:

- анотування наукової літератури;
- опрацювання й коментування довідкових джерел;
- виступи слухачів із коментуванням основних положень курсу;
- презентація підготовленого індивідуального навчального проекту на обрану тему;
- обговорення питань з наукових джерел, винесених на самостійне опрацювання;
- пошуково-аналітична робота, яка охоплює пошук та підбір літератури на задану тематику, написання рефератів, аналіз конкретних виробничих ситуацій.

Індивідуальні завдання:

- оформлення звітів, аналіз практичних ситуацій;
- підготовка презентацій, розробка власних виставкових проектів.

Індивідуальні завдання студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконує окремо кожен студент.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Оцінювання (усних повідомлень і завдань із питань курсу, аналізу наукової й навчально-методичної літератури, самостійна й індивідуальна робота за темами, виконання тестових завдань і т. ін.) здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності, ґрунтоване на чинних нормативних документах.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
84–89	B	добре	
74–83	C		
66–73	D	задовільно	
61–65	E		
21–60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0–20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антип П. Скульптор, маляр, графік. Донецьк: Норд-Прес, 2006. 214с.
2. Антонович Д. Українська культура: Лекції за редакцією Дмитра Антоновича / Упор. С. В. Ульяновська; Вст. ст. І. М. Дзюби; Перед. слово М.Антоновича; Додатки С. В. Ульяновської, В.І.Ульяновського. К.: Либідь, 1993. 592 с.
3. Афанасьєв Ю.Л. Традиційні та новаційні проблеми вітчизняної художньої культури. Вісник. Чернігів. Вип. 75. Сер. Філософські науки. *Другі Кулішеві читання з філософії етнокультури*. 2010. С. 29-40.
4. Баран В.Д., Козак Д.Н., Терпиловський Р. В. Походження слов'ян. — К.: Наук, думка, 1991.
5. Барка В. Проблеми синтезу традицій і новаторства в розвитку культури і мистецтва України. *Народна творчість та етнографія*. 2004. №4.
6. Безклубенко С. Д. Вступ до культурології. Теоретичне дослідження / С. Д. Безклубенко. К.: Альтерпрес, 2015. 508 с.
7. Богунова Г. Я. Традиційне і новаторське в українській театральній культурі. *Традиція і національно-культурний поступ*. Х., 2005. С. 242–247.
8. Богуцький Ю. Українське суспільство першої половини ХХ століття в аспекті організації та самоорганізації культурно-мистецької діяльності. *Культурологічна думка*. 2012. № 5.С. 7-12.
9. Бойко О. С. Народний танець: перспективні напрями дослідження. *Вісник КНУКіМ: Зб. наук. праць*. Вип. 29. К., 2013. С. 18–22.
10. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці: дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01 / О. С. Бойко. К., 2008. 189 с.
11. Бондар С. Філософсько-історичний зміст циклу православних свят у духовній культурі України XI - XIV ст. Давньоруське любомудріє. К., 2006.
12. Бондарева О. Драматизм міфу і міфологізм драми: монографія/ О.Бондарева. Херсон: Персей, 2000.
13. Боровский Я.У. Святилища восточных славян.Обряды и верования древнего населения Украины. К.: Наук, думка, 1990.
14. Булашев Т. Український народ в своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. Київ: Довіра, 1992. 414 с.
15. Варивончик А. В. Традиційна народна вишивка як складова українського одягу ХХ ст.: автореф. дис... канд. мистецтвознав.: 26.00.01; Київський національний університет культури і мистецтв. Київ, 2011.16 с.
16. Василенко К. Лексика українського народно-сценічного танцю : автореф. дис. на здобуття наук. сту- пеня доктора мистецтвознавства : спец. 17.00.01 "Теорія та історія культури" / К. Василенко. К., 1998.– 52 с.
17. Вернадский В.И. Философские мысли натуралиста М.: Наука, 1988 - 519с.
18. Винниченко В. Відродження нації: У 3 т., К., 1996.
19. Воропай О. Звичаї нашого народу/ О. Воропай. К.: Оберіг, 1993.
20. Вячеславова О.А. Українська культура в вимірах постмодерну/ О.А.Вячеславова, А.Д. Чаус. – Луганськ: вид-во «Ноулідж», 2011.
21. Галацька В.Л. Проблеми дослідження українського вертепу у науковій творчості М. Маркевича. *Література та культура Полісся*. Ніжин, 1997. Вип.9
22. Гатальська С. Філософія культури. С. Гатальська. К.: Оберіг, 1993.
23. Герчанівська П. Е. Аналіз культури в парадигмі теорії систем. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2017. № 1. С. 3-7.

24. Герчанівська П.Е. Культурологія: навчальний посібник / П.Е.Герчанівська. 2-е вид., виправ. і допов. К.: Університет «Україна», 2006. 323с.
25. Гончаренко П.В. Музика як соціокультурне явище. *Альманах «Грані»*. Дніпропетровськ, 2006. №6 (50). С. 92-96.
26. Гончаренко П.В. Музичний смисл в духовно-культурному житті суспільства. *Культурологічний вісник*. Науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпряни. Запоріжжя: Просвіта, 2008. №20. С. 203-207.
27. Горбатенко В. Людина і суспільство в ситуації постмодерну: філософсько-політичні детермінанти. *Соціогуманіт. проблеми людини*. 2010. №5. С. 151–166.
28. Горський В. С. Історія української філософії : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. С. Горський, К. В. Кислюк. К. : Либідь, 2004. 488 с.
29. Горський В.С. Історія української філософії: курс лекцій. К., 1997.
30. Горський Вілен С. Біля джерел : нариси з історії філософської культури України/ В. С. Горський. К. : Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2006.257 с.
31. Гоцалюк А.А. Неотрадиціоналізм в культурних практиках України: [монографія] / А. А. Гоцалюк. – К.: НАКККіМ, 2012. 350 с.
32. Гоцалюк А.А. Неотрадиціоналізм в соціокультурних практиках України. А. А. Гоцалюк. К.: НАКККіМ, 2015. 365 с.
33. Гоцалюк А.А. Роль саморегулювання у формуванні інноваційної культури. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва*. 2018. № 2. С. 16-20.
34. Гоцалюк А.А. Соціально-філософський вимір українського одягу. *Мультиверсум. Філософський альманах*. 2014. Вип. 6-7. С. 134-144.
35. Гоцалюк А.А. Календарно-обрядове свято як духовний феномен української культури. *Культура і сучасність*. 2015. № 1. С. 28-33.
36. Гоцалюк А. А. Філософія символу в українській музичній культурі. *Нова парадигма*. 2014. Вип. 125. С. 97-107.
37. Гоцалюк А.А. Вплив суспільних чинників на еволюцію різдвяно–новорічних обрядів Гуцульщини. *Гілея: науковий вісник*. 2015. Вип. 98. С. 310-313.
38. Гоцалюк А.А. Наукова традиція та новація в гуманітарній практиці суспільства. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2015. Вип. 60. С. 269-277
39. Гоцалюк А.А. Релігійний дискурс традиційного світогляду в контексті соціально-філософських рефлексій. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2015. № 2. С. 12-15.
40. Гоцалюк А.А. Традиції в розвитку хореографічного мистецтва як віддзеркалення соціокультурної ідентичності. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Філософія*. 2015. Вип. 45(1). С. 16-27.
41. Гоцалюк А.А. Генезис календарної обрядовості українців у ХХ – на початку ХХІ століття як фактор світоглядного і соціокультурного розвитку. *Гілея: науковий вісник*. 2015. Вип. 100. С. 145-149
42. Гоцалюк А.А. Роль традиції у формуванні неоміфологічних тенденцій в культурі. *Гілея: науковий вісник*. 2015. Вип. 95. С. 164-168.
43. Гоцалюк А.А. Соціально-філософський вимір українського одягу. *Мультиверсум. Філософський альманах*. 2014. Вип. 6-7. С. 134-144.

44. Гоцалюк А.А. Зміни в традиційній обрядовості ритуальних ряджень українців карпатського регіону у XX-XXI столітті. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури*: [зб. наук. праць; вип. XXXXI]. Київ : ІДЕЯ-ПРИНТ, 2018. С. 3-11.

45. Гоцалюк А. Формування структури різдвяно-новорічної обрядовості гуцулів. *Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство*. Випуск II (11). 2018. С. 9-14.

46. Гоцалюк А. Естетична виразність української графіки у національних мистецьких практиках XX століття. *Гілея: науковий вісник*. 2019. Вип. 143 (№ 4). Ч. 2. Філософські науки.

47. Гоцалюк А.А. Збереження традицій у сучасному українському декоративно-прикладному мистецтві. *Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство*. 2018. Вип. 2. С. 9-14. 7.

48. Гоцалюк А. Розвиток мистецтва скульптури в Україні (кінець XX — початок XXI століття). *Українознавство. Філософський альманах*. 2019. Вип. 1 (70). С. 67-75.

49. Гоцалюк А. Джерела до історії традиційної культури Гуцульщини XIX – поч. XX ст. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2019. № 1. С. 102-109.

50. Гоцалюк А. Театралізоване мистецтво "вертепу" в XX–XXI столітті на Гуцульщині. *Мультиверсум. Філософський альманах*. 2019. Вип. 1-2. С. 204-214.

51. Гоцалюк А. Етнотизація у декоративно-прикладному мистецтві кінця XX — початку XXI століття. *Українознавство*. 2020. № 1 (74). С. 69-79.

52. Гуменюк А. Записи і принципи класифікації народних танців. *НТЕ*. 1964. № 6. С. 37–42.

53. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво України. - К.: Видавництво Академії Наук Української РСР, 1963 р. С.12-27.

54. Гуцуляк О.Б. Українська національна ідея в контексті пошуку Книг національного буття. Перевал. Івано-Франківськ, 2008.

55. Данченко С. В. Бесіди про театр / С.В. Данченко [Авт. літ. запису, обробки та упоряд. Коваленко О.М.]. К.: [VIVA VOX: Укртиппроєкт], 1999. 219 с.

56. Дихнич Л.П. Феномен моди в соціокультурних процесах XX століття: автореф. дис... канд. іст. наук: 17.00.01; Київ. нац. ун-т культури і мистец. К., 2002. 20 с.

57. Дмитренко М. Народні повіря. К., 1994.

58. Дмитренко Р.І. Міжнародні та революційні свята на Україні/ Р.І. Дмитренко. К.: Наук. думка, 1989.

59. Донцов Д. Історія розвитку української державної ідеї / Д. Донцов; Т-во "Знання" України. Київ: [б.в.], 1991. 43 с.

60. Жаворонок В. Знаки української етнокультури. Словник-довідник / В.Жаворонок. К: Довіра, 2006. 703 с.

61. Жуковський А. Українці у Франції. Історичний огляд // Україна і Франція: нариси багатовікової історії. – Львів: Світло і тінь, 2001. – С.36–62.

62. Жулід-Христосенко Ю.О Теоретичні підходи до креативної складової індустрії моди. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія Економічні науки. Випуск 11. Частина 2. С. 9-12.

63. Забужко О. С. Філософія української ідеї та європейський контекст. Франківський період, 1993.

64. Захара І. С. Академічна філософія України. (XVII- I полов. XVIII ст.) [Текст] / І.С. Захара. Л. : Вид-во Львівського нац. ун-ту ім. Ів.Франка, 2000. 237с.
65. Зеленчук К.І. Гуцульські традиції невмирущі. *Верховинські вісті*. 2000.
66. Зінов'єва Т. До питання про архетипні риси персонажів українського вертепу. *Вісник Львів.ун-ту*; Серія мист-во. 2003. Вип. 3. С. 15–23.
67. Історія українознавства: навчальний посібник / Колектив авторів: П.П.Кононенко, Л. К. Токар, О. Г. Бажан, В. Д. Баран, Т. А. Бевз, Т. Ю. Горбань, О.Є.Гомотюк, С. І. Губський, Л. І. Горенко, Я. С. Калакура, І. Й. Краснодемська, В.В. Кривошея, О. М. Склярова, В. Ф. Солдатенко. К.: Академвидав, 2011. 512 с.
68. Історія релігії в Україні. Дохристиянські вірування. Прийняття християнства. К.: Український центр духовної культури, 1996.
69. Історія української філософії: Підручник / М. Ю. Русин, І.В.Огородник, С.В.Бондар та ін. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К.: ВПЦ "Київський університет", 2008. 591 с.
70. Кабула О. В. Формування аматорського театру як культурної традиції народів України. *Культура України*. X., 1993. С. 86–96.
71. Ключковська І., Галько О. Українська освіта зарубіжжя як фактор збереження етнонаціональної ідентичності. *Українознавство*. 2006. Число 4. С. 354–359.
72. Кислюк К. В. Трансформації меморіального простору і меморіальних практик в Україні періоду незалежності. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2016. № 2. С. 3-7.
73. Кислюк К. Меморіальний ландшафт української культури: минуле та сучасність. *Філософська думка*. 2016. № 3. С. 90-105.
74. Кислюк К.В. "Винайдення традиції": українська версія. *Культура України*. Серія : Культурологія. 2016. Вип. 52. С. 164-171.
75. Кислюк К. В.Сучасна українська ідентичність у соціокультурному вимірі. *Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство*. 2017. Вип. 1. С. 12-17.
76. Кирилюк В.М. Проблеми розвитку народної хореографії в Україні. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Серія : Педагогічні науки. 2017. Вип. 142. С. 62-64.
77. Кирилова О. О. Володимир Винниченко: “кінодекадент у вишиванці”. (Культурна історія екранізацій: 1917–2014). Магістеріум: *Культурологія. Збірник наукових статей. Національний університет “Києво-Могиланська Академія”*. К.: 2017. Вип. 69. С. 161–170.
78. Ключковська І., Галько О. Українська освіта зарубіжжя як фактор збереження етнонаціональної ідентичності. *Українознавство*. 2006. Число 4. С. 354–359.
79. Коваль М. Постмодерністська гра в літературу: відмова від традиції чи її нова інтерпретація? (на матеріалі сучасної літератури та критики США). *Молода нація*. К., 1999. № 13. С. 183–192.
80. Ковальчук Н.Д. Символічний лад української культури / Н.Д.Ковальчук. К.: Знання України, 2002. 216 с.
81. Козак Д.Н., Боровский Я.У. Святилища восточных славян.Обряды и верования древнего населения Украины. К.: Наук, думка, 1990.
82. Колесса Ф. Українська усна словесність. Львів, 1938.

83. Кононенко П., Кононенко Т. Українська освіта у світовому часопросторі. К.: Товариство «Знання» України, 2007. С.186–187.
84. Костомаров М. І. Книга буття українського народу. Кирило- Мефодієвське братство: в 3-х тт. Київ : Либідь, 1990. Т. 2. С. 150 – 158.
85. Касьянова О. Підготовка режисера-хореографа в реаліях сьогодення. *Київське музикознавство*. С. 54-60. URL: <http://glierinstitute.org/ukr/digests/048/8.pdf>. (дата звернення 12 жовтня 2018 р.).
86. Котоленко А. Котоленко Г. Етнографічна спадщина С. Килимника / Україна на межі тисячоліть: етнос, нація, культура. К, 2000.
87. Котолянюк О. Проблема збереження традиційної культури українців. *Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології*. Чернівці, 2002.
88. Крістева Ю. Самі собі чужі / Ю.Крістева; пер. з фр. З.Борисюк. – К.: Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2004. 262 с.
89. Кувеньова О. Свята колгоспної України. К., 1994.
90. Культура і побут населення України / За ред. В.І. Наумко. Київ: Либідь, 1993.
91. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. Видання 3-тє, перероб. та доп./За ред. І. І. Тюрменко. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 370с.
92. Курбас Л. Філософія театру / Лесь Курбас; Упоряд. М.Лабінський. К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 917 с.
93. Курбас О. С. Березіль: Із творчої спадщини / Курбас О. С.; Під ред. М.Н. Москаленко; Упорядн. та автор приміток: М.Г. Лабінський. К.: Дніпро, 1988. 518 с.
94. Курінний П. Маланка Дністровая. Лондон-Мюнхен, 1955.
95. Лагода О.М. Художньо-образні особливості костюма в дизайні одягу кінця ХХ – початку ХХІ століття: автореф. дис... канд. канд. мистецтвознав.: 17.00.07; Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Харків. 2007. 22 с.
96. Лагутенко О. Традиції народного мистецтва в українській книжковій графіці 1920-х років. Українська народна творчість у поняттях міжнародної термінології. К., 1996. С.252– 255.
97. Лагутенко О.А. Українська графіка першої третини ХХ століття / О.А.Лагутенко . К.: Грані-Т, 2006. 240 с.
98. Ламонова О. Феномен продовження традицій «шестидесятництва» в сучасній українській графіці (на прикладі творчості О. І. Губарева). Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті. Х., 2008. Вип. 4, 5, 6. С. 40–43.
99. Лепша І. Новорічні свята. Наука і суспільство. 1990. № 12.
100. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе: у 2 т. К., 1994.
101. Культура і побут населення України / За ред. В.І. Наумко. – Київ: Либідь, 1993.
102. Лозко Г. С. Українське народознавство. 3-є вид., доповнене та перероблене. К.: Видавництво «АртЕк», 2006. 472 с.
103. Лозко Г. С. Пробуджена Енея. Європейський етнорелігійний ренесанс. Харків: Див, 2006. 464 с.
104. Макаренко Г. Г. Музика – як метамистецтво в ірраціоналістичній естетиці ХІХ століття: автореф. дис... канд. філос. наук: 09.00.08 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2000. 16 с.
105. Маланчук-Рибак О. Періодизація історії української культури ХІХ ст.: основні моделі. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2019. Вип. 40. С. 11-18.

106. Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури. К., 1992.
107. Мельник М. Види художніх фешн-практик на початку ХХІ століття. Матеріали науково-практичної конференції «Художні практики на початку ХХІ століття: новації, тенденції, перспективи». 25 листопада 2016 року / Київський державний інститут декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. Михайла Бойчука. К., 2016. 113с.
108. Мельник М. Т. Стилiстична еволюція фешн-образів ХХ початку ХХІ ст. Культура і мистецтво у сучасному світі. 2013. Вип. 14. С. 183-188.
109. Мельник М.Т. Мода в контексті художніх практик ХХ ст.: автореф. дис... канд. мистецтвознав.: 26.00.01; Київ. нац. ун-т культури і мистец. К., 2008. 19 с.
110. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування нашого народу/ Іларіон Митрополит. К.: Обереги, 1992.
111. Наєнко М. Романтичний епос. Ефект романтизму і українська література. К., 2000.
112. Наріжний С. Українська еміграція. Львів-Кент-Острог: Наукове товариство ім. Шевченка, 2008.
113. Несен І. Особливості організації хатнього інтер'єру на півдні Волині: традиції та новації. Етнокультурна спадщина Полісся. Рівне, 2004. Вип. 5.
114. Нестеркова О. Міф «ідеальної України» Катерини Білокур. Матеріали до українського мистецтвознавства. К., 2002. Вип. 1. С. 210–213.
115. Овсійчук В. Класицизм і романтизм в українському мистецтві. К., 2001.
116. Огієнко І. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу. К.: Довіра, 1992.
117. Огородник І.В., Русин М.Ю. Українська філософія в іменах. К., 1997.
118. Онтологічні проблеми культури. К., 1994.
119. Подорлова В. Ф. Харьковський академічний театр музикальної комедії: традиції жанра в контексті сучасної музикальної культури. Харків у контексті світової музичної культури: події та люди. Х., 2008. С. 147–149.
120. Пригоршицький В.В. Народні свята. Ужгород, 1989.
121. Причепій Є. М. Філософія : підручник / Є. М. Причепій, А. М. Черній, Л.А. Чекаль. 3-тє вид., стереотип. К. Академкнига, 2009.
122. Прицак О. Чому катедри українознавства в Гарварді? Нью-Йорк: Фонд катедр українознавства, 1973. 188 с.
123. Руднєв В.А. Обряды народные и обряды церковные. Л. 1982.
124. Рыбаков Б.А. Древние русы. Советская археология. 1953. Т. 17.
125. Свідзінський А. В. Культура як феномен самоорганізації. Сучасність. 1992. № 4. С. 141-155.
126. Сташук О. Поема в дереві. Традиції і новаторство різьб'яра Ольги Баранової. Поліссезнавство: наукові фольклорно-етнологічні та мистецтвознавчі студії. Рівне, 2005. С. 155–165.
127. Суспільні цінності населення України в теоретичних і практичних вимірах. К. : ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2013. 336 с.
128. Татаркевич В. Історія шести понять / пер. з пол. В. Корнієнка – Київ : Юніверс, 2001. 368 с.
129. Терещенко А. Сучасна українська музична культура. Історичний аспект. Критерії і судження. Матеріали до українського мистецтвознавства: зб. наук. праць. К., 2003. Вип. 3. С. 106- 111.
130. Тканко З. Концептуалізм у сучасній моді: теорія і практика проектування.

Вісник Львівської національної академії мистецтв. 2012. Вип. 23. С. 26-36.

131. Ткаченко Л.П. Мода як естетичний феномен: автореф. дис... канд. філос. наук: 09.00.08; Ін-т філос. ім. Г. С. Сковороди НАН України. К., 1999. 17 с.

132. Тудорковецька Я. Жінка, кутя на твоїх руках – це 6000 – літня традиція. *Новий шлях.* Т. 69. 1998.

133. Українська культура у контексті світових глобалізаційних процесів/ гол. ред. Т. Скрипник. К., 2001.

134. Українське язичництво / Г. С. Лозко. Київ: Український центр духовної культури, 1994. 96 с.

135. Українські традиції (Упорядник О.Ковалький). Харків, 2004.

136. Ус В. Традиційна і формально-композиційна графіка в дизайн-процесах. *Технічна естетика і дизайн.* К., 2008. Вип.5. С. 175–180.

137. Цибуля Т. Традиція та новація. Проблема міри у співвідношенні традиції та новацій як умова неперервності творчості. *Вісник Київського університету Тараса Шевченка.* Серія Філософія. Політологія. К.; 1998. Вип. 28.

138. Цыбулькин В.В. Быль «Велесовой книги» (забытые пласты славянской цивилизации). Харьков: 1998.

139. Чайченко О.О. Укри-арії. Дослідження родоводу українців. К., 2003.

140. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. К., 1997.

141. Чупріна Н.В., Остапенко Т.М. Еклектизм як засіб формування модних тенденцій в сучасній індустрії моди. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв.* Мистецтвознавство. Архитектура. 2014. № 2. С.51-55.

142. Шайгородський Ю. Ціннісний вимір політичної реальності. *Наукові записки ІПі- ЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України.* 2010. № 5 (49). С. 33-40.

143. Шаян В. Віра предків наших. Т.І. Гамільтон, 1987.

144. Шевнюк О.Л. Історія костюма / Шевнюк О.Л. К.: Знання-Прес, 2008. 375 с.

145. Шейко В.М., Богуцький Ю.П. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга половина ХІХ – початок ХХІ ст.). Монографія. К.: Генеза, 2005. 592 с.

146. Шестопалова Ю.А. Еволюція ідеалу краси в динаміці української моди (кінець ХІХ – початок ХХІ століття): дис. на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства: спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури»/ Ю.А.Шестопалова; Київський національний університет культури і мистецтв. К., 2007. 167 с.

147. Щурат В. Українські джерела до історії філософії. Львів, 1908.

148. Язычество восточных славян (У Ш-Х вв. н. э.): Учеб. пособие / И.В.Гордиенко-Митрофанова, В. С. Аксенов. К.: Миллениум, 2003. 224 с.

149. Яківчук А. Традиційні народні свята зимового циклу. Чернівці, 1993.

150. Ярмиш Ю. Українізми «Махабхарати», «Космос древньої України». К., 1992.

151. Ярмусь С. Духовність українського народу. Вінніпег, 1983. Язычество восточных славян (У Ш-Х вв. н. э.): Учеб. пособие / И.В.Гордиенко-Митрофанова, В. С. Аксенов. К.: Миллениум, 2003. 224 с.

152. Яценко М. Т. Українська романтична поезія 20–60-х років ХІХ ст. *Українські поети-романтики.* К., 1987.